

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีเป็นเอกชนยื่นฟ้อง เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรี สาขาอุทอง ที่ ๑ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรี ที่ ๒ และกรมที่ดิน ที่ ๓ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานทางปกครอง อ้างว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ ซึ่งตั้งอยู่ที่บ้านดอนเขาพระ ตำบลอุทอง อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ต่อจากเจ้าของที่ดินเดิม ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำวินิจฉัยยืนตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ไม่รับคำขออนุญาตที่ดินในที่ดินพิพาทให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยอ้างว่าไม่ปรากฏพยานหลักฐานว่าผู้ฟ้องคดีครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับและจากการตรวจสอบพบว่าที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินของรัฐตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเลขที่ ๑๑๘๒/๒๕๐๖ ซึ่งปัจจุบันได้มีพระราชกฤษฎีกาก่อนสภาพที่ดินจากที่ทำเลเลี้ยงสัตว์อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันในท้องที่ตำบลอุทอง อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๑๖ แต่ยังคงเป็นที่ดินของรัฐ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ฟ้องคดีครอบครองต่อเนื่องมาจากเจ้าของเดิมก่อนที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ จึงเป็นผู้มีสิทธิครอบครองและทางราชการได้มีพระราชกฤษฎีกาก่อนสภาพที่ดินดังกล่าวแล้ว หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงดังกล่าวจึงใช้บังคับไม่ได้ ที่พิพาทไม่เป็นส่วนหนึ่งของหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามมีคำสั่งรับคำขออนุญาตที่ดิน และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ออกโฉนดที่ดินตามคำขอทั้งแปลงให้เสร็จสิ้นภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่ศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งและให้ชดเชยค่าเสียหายวันละ ๒,๕๐๐ บาท นับถัดจากวันยื่นฟ้องจนกว่าจะออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามให้การว่าผู้ฟ้องคดียื่นคำขออนุญาตที่ดินโดยไม่มีหลักฐานแจ้งการครอบครองที่ดิน จึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะรับคำขออนุญาตที่ดินได้ การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเลขที่ ๑๑๘๒/๒๕๐๖ ออกโดยชอบด้วยกฎหมาย ที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ ๑๑๘๒/๒๕๐๖ ซึ่งปัจจุบันได้มีพระราชกฤษฎีกาก่อนสภาพที่ดินจากที่ทำเลเลี้ยงสัตว์อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันในท้องที่ตำบลอุทอง อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๑๖ และมอบให้เป็นอำนาจหน้าที่ของทบวงการเมืองคืออำเภออุทอง ดำเนินการจัดหาผลประโยชน์แต่ไม่ให้เกิดกรรมสิทธิ์ ขอให้ยกฟ้อง เห็นว่า คดีนี้แม้ผู้ฟ้องคดีจะมีคำขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ที่ไม่ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี แต่เหตุแห่งการขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าผู้ฟ้องคดีมีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาท และหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ ๑๑๘๒/๒๕๐๖ ออกทับที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีครอบครอง นอกจากนี้ปัจจุบันได้มีพระราชกฤษฎีกาก่อนสภาพที่ดินจากที่ทำเลเลี้ยงสัตว์อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินฯ ในท้องที่ดังกล่าวแล้ว ที่ดินพิพาทไม่ใช่ที่ดินของรัฐอีก

ต่อไป จึงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า ที่ดินพิพาทเป็นที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิครอบครองหรือยังคงเป็นที่ดินของรัฐแม้จะมีพระราชกฤษฎีกาเพิกถอนสภาพที่ดินฯ แล้ว อันเป็นการโต้แย้งสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาท โดยมีคำขอให้ศาลรับรองและคุ้มครองสิทธิในที่ดินของตน จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ส่วนคำขอเรียกค่าเสียหายนั้น เป็นเพียงคำขอเกี่ยวเนื่องกับคำขอหลักในการพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินเท่านั้น คดีนี้จึงเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม